1852. № 115.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DONDERDAG, 11 NOVEMBER

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

NEDERLAND, 10 November.

In de vacature te Leijden van een Hoogleeraar in de godgeleerdheid is altijd nog niet voorzien, al zegt ook de wet zeer uitdrukkelijk, dat er in Leijden vier Hoogleeraren wezen moeten. Van de drie professoren, de HH. Kist, van Oort en Scholten, is de tweede, naar men verneemt, zeer ernstig ongesteld. De twee overigen moeten dus nu het werk doen, waartoe eigenlijk vier nog te weinig zijn.

— Blijkens een, onder dagteekening van den 9. October jl., van Zijner Majesteits consul-generaal te Havannah ontvangen schrijven, was de cholera aldaar sterk aan het afnemen, en liet het zich aanzien, dat deze ziekte weldra, voor het tegenwoordige, geene slagtoffers meer zoude maken.

— Men schrijft van Batavia aan *de Indiër*, dat in het Palembangsche eene schijnbare rust heerscht, maar dat wel onderrigte en helder ziende menschen vreezen, dat het smeulend vuur daar spoedig weder in vollen vlam zal uitbarsten, zoodra de gelegenheid maar eenigzins gunstig is. Ook het gouvernement schijnt nog verre van gerust zijn, blijkens het verbod van den gouverneur-generaal, om wapens in Palembang in te voeren.

Omtrent den toestand der buitenbezittingen in het algemeen luiden de berigten niet gunstig. Op [illegible] westkust heerscht een zoogenaamd *status quo*: maar men durft van daar de troepen niet terugroepen, uit vrees, dat de Chinezen en misschien anderen het hoofd weder zullen opsteken. De Moluksche eilanden blijven bij voortduring in eenen droevigen toestand, handel en industrie gaan er geheel te niet. De zaken van Timor met het Portugesche gouvernement zijn zeer ingewikeld. Men vreest, dat Nederland met zijn geld ook zijne bezittingen aldaar zal verliezen.

— De nieuwe kerk der Hervormden te Houtrijk en Polanen (Halfweg Haarlem) is 7 dezer ingewijd; deze kerk is bijna geheel uit liefdegaven gesticht; onder dezelve is er een van *f*6000 van een onbekende.

— Te Amsterdam worden krachtige pogingen aangewend tot het oprigten van *Bad-* en *Waschhuizen* in eenige wijken der Stad.

— Op het Postkantoor te Goes is een brief bezorgd, welke niet aan zijn adres is teregt gekomen; daarin bevonden zich de volgende coupons van certificaten Nederl. schuld, op het kantoor van Saportas en C°. te Amsterdam, rentende 3 pct., verschenen 1 Sept. 1852, ieder groot *f* 15, betaalbaar met *f*14.85, als: n°. 3793—3798, dus 6 stuks *f*89.10; 1 dito waarvan het nommer niet is aangeteekend, *f*2.97.

— De longziekte vermindert zeer in de Provincie Overijssel.

— Te Steenwijk is bij het wegruimen van een gedeelte der wal een aantal ijzeren kogels gevonden van verschillend kaliber, hoogstwaarschijnlijk nog overblijfselen van de belegering van Steenwijk in den jare 1586 en 1587.

Steenw. Ct.

— Dezer dagen is te Amsterdam eene vereeniging voor Volksvlijt opgerigt, onder bescherming van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden. Deze Vereeniging stelt zich ten doel: 1o onze landgenooten de gelegenheid te geven, om de veranderingen, verbeteringen of ontdekkingen, welke in alle takken van volksvlijt plaats vinden, ten spoedigste te leeren kennen; 2o behulpzaam te zijn in het verkrijgen van monsters, modellen, voorwerpen, werktuigen enz., welke bij de uitoefening der bedrijven nuttig of noodig zijn en hier te lande niet of moeijelijk kunnen worden verkregen; 3o. een band daar te stellen tusschen de beoefenaars der practische wetenschappen en de uitoefenaars der bedrijven zoo binnen als buiten het Vaderland. Deze vereeniging wenscht te worden een vraagbaak en wegwijzer, een correspondent en adviseur voor allen en voor alles, wat met den Handel, Nijverheid en Landbouw in dadelijk verband staat. De contributie van de leden is bepaald voor binnen Amsterdam wonende op *f* 25 en buiten die stad op *f* 15, s'jaars. Een uitvoerig Programma en reglement zullen aan het bureau der Vereeniging en bij alle Postkantoren binnen dit Rijk verkrijgbaar worden gesteld.

— De Koning zou 9 dezer van het Loo naar 's Hage terugkeeren.

— Z. M. heeft den heer M. J. Senn. van Basel, bij besluit van den Gouv. gen. van Ned. Indie van 24 Julij 1851 ontheven van zijne betrekking van Algemeen Ontvanger te Samarang, eervol ontslagen met toekenning van [illegible]

— Wij vernemen, dat bereids twee sectien van de Tweede Kamer het onderzoek van *het Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indie* den 8 dezer hebben ten einde gebragt, en den volgenden dag het onderzoek van het Reglement op de West-Indien zouden beginnen. In deze sectien zijn niet alleen de details maar bovenal de hoofdbeginselen van het regeringsontwerp met eene overgroote meerderheid ten eenemale afgekeurd geworden, en ook in de overige sectien moet, tot zoover het onderzoek daar is gevorderd, het oordeel niet minder ongunstig zijn uitgevallen.

BUITENLAND, 10 November.

FRANKRIJK, De boodschap van den Prins-President heeft veel indruk gemaakt, en, ofschoon er de kundige hand in erkennende, welke het manifest van Bordeaux heeft geschreven, vond men algemeen, dat in de boodschap een minder vredelievende geest doorstraalde, en dat de trotschheid, waarmede daarin voor Europa het in 1815 omgeworpen Keizerrijk op nieuw verheven wordt, niet zonder stoutheid is. Men noemt de boodschap een stap voorwaarts. Intusschen erkent men, dat zij de grenzen eener gematigde staatkunde niet te buiten gaat.

— Men zegt, dat de Paus, ten aanzien eener krooning van Louis Napoleon als Keizer van meening zou zijn, dat diens titel van Napoleon III toonde, dat hij niet het hoofd was eener nieuwe dynastie. Werd hij dus door den Paus als keizer gezegend, dan zouden al de Catholijke Souvereinen van Europa op die plegtige handeling aanspraak hebben. — De Fransche gezant te Constantinopel wordt teruggeroepen; die maatregel wordt gewettigd door de leening's-zaak en door die der zoogenaamde „heilige plaatsen," verzacht door zijne benoeming tot Senator, en vergoed door eene dotatie van 30.000 francs. — Ook de Fransche ambassadeur te Turijn zou naar Parijs

terugkeeren. Hij toonde te weinig gematigdheid en schranderheid in de politieke verwikkelingen van Sardinië.

— Tot een bewijs, tot welke godslasterlijke raaskallerij de aanhangers van Louis Napoleon zich laten verleiden, deelen wij het volgende adres mede, door eene gemeente in het departement van Cher aan den Prins-President gezonden: God zond Mozes aan de Kinderen Israëls, om hen uit de slavernij te verlossen, en deze ontving de wetten van God, om ze aan de Israëlieten te schenken. Even als aan Mozes, Monseigneur! heeft *God aan u de taak opgedragen*, om Frankrijk te verlossen en het wetten te geven. Op den 2 Dec. onvergetelijker gedachtenis, *hebt gij aan God gehoorzaamd.* Ook wij, Prins! hebben *de stemme des Heeren gehoord*, welke sprak: Lodewijk Napoleon heeft door zijn moed en wijsheid de strikken van de demagogen verbroken; hij is waardig over een groot volk te heerschen .... dat hij Keizer worde! Maar indien gij, wijze wetgever als gij zijt, Prins, de natie wilt raadplegen, kunt gij er zeker van zijn, dat wij allen aan uwe roepstem gehoor geven en dat wij uit den grond onzer harten zullen roepen: Leve Napoleon III, Keizer der Franschen en Koning van Algerie!!!

— De Senaat heeft het Senaats-besluit, waarbij het keizerrijk wordt hersteld, aangenomen, en heeft het den Prins-President aangeboden, waartoe de geheele Vergadering zich naar St Cloud begeven had. Het Senaats-besluit werd voorafgegaan door het rapport van den heer Troplong. De heer de Mesnard, eerste vice-president van den Senaat, heeft het woord gevoerd. De Prins-President heeft daarop zijne aanspraak beantwoord. Volgens de eergisteren avond te Parijs in omloop zijnde geruchten, zou de rede een levendigen indruk te weeg brengen. Het Senaats-besluit, zooals het thans door den Senaat met algemeene stemmen, eene uitgezonderd, zijnde die van den heer Vieillard, is aangenomen, kent niet alleen aan den nieuwen Souverein het regt toe, om een erfgenaam aan te nemen, bij gebreke van mannelijke nakomelingen, maar laat hem volle vrijheid, zonder eenige beperking, om zijn opvolger te kiezen in elken tak zijner familie, onverschillig welke, terwijl het besluit zelfs geen opvolger aanwijst voor het geval, dat de Keizer mogt overlijden, alvorens van zijne bevoegdheid gebruik te hebben gemaakt. Artikel 4, waarbij in het laatste geval de regten van den tak Jérôme werden gehandhaafd, is alzoo uit het Senaats-besluit verdwenen. De zeer krachtige oppositie, die zich in den Senaat tegen den Ex-koning van Westfalen had voorgedaan, en vooral tegen zijn zoon Napoleon, heeft alzoo de overhand behouden. — De telegraaf berigt van Maandag morgen: De maarschalk Jérôme doet bepaaldelijk afstand van zijne betrekking als president van den Senaat. Het volk is tegen den 21 dezer opgeroepen, om het volksbesluit aan te nemen of te verwerpen. Het Wetgevend ligchaam is tegen den 25 November bijeengeroepen.

Het antwoord van Louis Napoleon aan den Senaat luidt aldus:

„Ik dank den senaat voor de bereidvaardigheid, waarmede hij aan den wensch des lands beantwoordde, door te beraadslagen over de herstelling van het keizerrijk en door het senaats-besluit te ontwerpen, dat het volk ter aanneming moet worden voorgelegd. Toen de senaat, nu acht en veertig jaren geleden, in ditzelfde paleis, in deze zelfde zaal en in gelijke omstandigheden, de kroon kwam aanbieden aan den chef mijner familie, antwoordde de keizer met deze gedenkwaardige woorden: „Mijn geest zal niet meer tot het nageslacht overgaan, van den dag, waarop hij niet meer de liefde en het vertrouwen der groote natie zou verdienen!" Wel nu! Wat heden het meest mijn hart treft, is de gedachte, dat de geest des keizers met mij is, dat zijn verstand mij leidt, dat zijne schaduw mij beschermt, omdat gij mij, door dezen plegtigen stap en uit naam van het volk van Frankrijk, komt bewijzen, dat ik het vertrouwen des lands verdien. Ik heb wel niet noodig u te zeggen, dat het mijne voordurende zorg zal zijn, om met u te arbeiden aan de grootheid en den voorspoed van Frankrijk." Luide toejuichingen bekroonden deze toespraak.

ITALIE. Graaf Cavour, minister-president van Z. M. Emmanuël, Koning van Sardinië, heeft nu zijn kabinet geformeerd, en zoo als van zelf spreekt, in liberalen zin. Drie leden van het vorige kabinet, de heeren d'Azeglio, Cabrario en Pernati, hebben hunne portefeuilles nedergelegd. De politiek van het afgetreden ministerie is ook die van het tegenwoordige, maar zij zou beter worden gehandhaafd.

— De Koning van Napels heeft het eiland Sicilië bezocht, en daar eenige dagen doorgebragt; hij is er door de bevolking met de meeste geestdrift ontvangen en is zeer voldaan teruggekeerd.

— De uitbarstingen van den Etna hebben zich met grootere hevigheid herhaald: gelukkig heeft men geene verdere ongelukken te betreuren, daar de nieuwe lava over de reeds verkoelde vloeit.

— De Fransche bezetting is onverwachts te Rome veranderd. Den 27 Oct. ontving de generaal Gemeau van Civita Vecchia een brief, dat aldaar eenige Fransche fregatten waren aangekomen, met de 14e en de 40e reg. aan boord, welke in plaats komen van de 13e, 32e en 36e reg., die, sedert de belegering van Rome er in bezetting hadden geweest.

— Men verneemt dezer dagen uit Florence, dat de Graaf Agénor de Gasparin, de Echtgenoote Madiai in hare gevangenis bezocht hebbende, haar werkelijk met een keten aan den muur geklonken, en in de kleeding der misdadigers gevonden heeft, maar dat men haar nog al zacht behandelde. De heer Gasparin was zeer bewogen over haar geloof, hare nederheid en hare dankbaarheid.

ENGELAND. De overblijfselen van den Hertog van Wellington zullen den 10den dezer van Walmer Castle naar het militaire invalidenhuis te Chelsea gebragt worden. Aldaar zullen de oude krijgslieden toegelaten worden om het lijk te zien. Den 17den, des avonds, wordt het naar de hoofdwacht gebragt, en den 18den, des ochtends om half acht, zet de stoet zich in beweging. Het vervoer van Dover zal des nachts geschieden per extra-trein.

— De Engelsche dagbladen treden voortdurig in vele beschouwingen over de zaken in Frankrijk. Over het algemeen kan men daaruit opmaken, dat het nieuwe Keizerschap aldaar geen tegenstand hoegenaamd van buiten zal ondervinden, doch dat waakzaamheid steeds is aanbevolen. De *Times* is niet karig in zijne verwijten over de wispelturigheid van het Fransche volk, dat in zeventig jaren tijds twaalf of veertien regeringstelsels gehad heeft.

— Te Ancona zijn 25 Oct. 9 misdadigers, welke in 1848 aan het bloeddorstige veemgericht hadden deelgenomen, gefusilleerd. Zij ondergingen den dood met de grootste onverschrokkenheid, ongeblindoekt met sigaren in den mond, terwijl zij in hunne laatste oogenblikken nog eenige spottende aanmerkingen maakten op de pauselijke soldaten, die het doodvonnis ten uitvoer bragten.

DUITSCHLAND. De Engelsche *Lloyd* heeft zich als kooper aangemeld van de nog voorhanden schepen der Duitsche Noordzee-voot, en wil ook de stukken en de voorraad, in het arsenaal aanwezig, overnemen. De opgave der voorwaarden wordt dezer dagen verwacht. Ook ziet men nog een bod van de Braziliaansche regering te gemoet; maar waarschijnlijk zal men zich hierdoor niet laten ophouden, ingeval de verkoop intusschen op aannemelijke voorwaarden kan geschieden.

RUSLAND. Per telegraaf is uit St. Petersburg de tijding ontvangen, dat de Hertog Maximiliaan van Leuchtenberg dien dag overleden is, in den ouderdom van vijfendertig jaren.

ASSEN, 11 November.

Ten gevolge het vele benaderen van vette koeijen te Meppel door de ambtenaren, hebben, naar men verneemt, de slagers aldaar besloten, hun vee in de provincie Overijssel, te doen slagten en daarna te Meppel ter markt te brengen. Ten dien einde zal er eene som van p. m. *f* 1000 worden afgezonderd, om eene doelmatig ingerigte vleeschhal, op eene geschikte plaats, binnen deze stad, daar te stellen. Hiertoe werken, naar men verneemt, ook notabele ingezetenen mede. *o.c.*

— Naar ment verneemt is aan den waarnemenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in dit Gewest opgedragen geweest, om een plan van afwatering der landen om Coevorden te ontwerpen. Deze heeft hieraan

voldaan en voorgesteld, om een Kanaal te graven uit de zuidergracht te Coevorden tegenover het bastion Utrecht, tot in de groote Vecht bij Ane nagenoeg in eene geheel regte lijn. De oostelijke stouwdijk van dit Kanaal zou dan gelijktijdig kunnen dienen voor een verbeterden rijweg van Coevorden op Gramsbergen, waaraan zoo groote behoefte bestaat; de kleine Vecht zou dan worden doorsneden en afgedamd door een dam met duiker.

— De heer H. A. Essers is op nieuw met groote meerderheid tot lid van den gemeente-raad van Wanneperveen gekozen, nadat hij alsnu aldaar het vereischte van eenjarige inwoning had vervuld.

— Bij kon. besluit van 5 dezer is de heer S. Hulst, controleur der directe belastingen te Coevorden, als zoodanig verplaatst naar Zuidhorn, terwijl tot controleur te Coevorden is benoemd de heer J. C. Bloem, thans ontvanger der directe belastingen te Voorthuizen c. a.

— Bij de jl. maandag plaats gehad hebbende herstemming vóor een lid der Prov. Staten van dit gewest, waarvan de uitslag in ons vorig n⁰ is vermeld, zijn ingeleverd te Assen 79 stembriefjes, te Anlo 37, te Smilde 23, te Norg 19, te Roden 15, te Peize 16, te Eelde 12, te Zuidlaren 31, te Vries 20, te Gieten 18, te Gasselte 14, te Odoorn 11, te Borger 25, te Beilen 18, te Rolde 28, te Westerbork 12, te Diever 17, te Dwingelo 53 en te Vledder 11.

— Bij de jl. dingsdag gehoudene aanbesteding van het verbeteren van den stouwdijk van de Drentsche Hoofdvaart nabij het Haar-schut is aannemer geworden Jan van Ankum te Assen voor *f* 650.

— In den nacht van 8 op 9 November is te Diever eene stoute diefstal gepleegd ten huize van den landbouwer *G. Veldkamp*. Men zegt, dat voor eene som van *f*500 is ontvreemd. De dieven hebben het luik voor een venstertje weten open te krijgen en moeten daardoor in huis zijn gekomen.

* **Beilen, 9 Nov.** De Ambtenaren hebben ook alhier eene koe benaderd en wel van den Heer R. Boelken; deze had de koe aangegeven voor *f* 70; de Ambtenaren namen dezelve voor dien prijs over, doch verkochten haar weer aan denzelfden voor bijna *f* 85.

* **Hoogeveen, 9 Nov.** Naar men verneemt, is bij de gister alhier gehoudene gewone jaaarlijksche zoogenaamde aardappel-collecte, ten behoeve van het armwerkhuis, behalve eene aanzienlijke partij aardappelen en knollen, aan contanten ingezameld voor *f* 103.65.

* **Meppel, 10 Nov.** Gister had hier op het Landgoed van de Erven Blom, even buiten de stad gelegen, een groot ongeluk kunnen gebeuren. Op hetzelve staan, behalve een oliemolen, onderscheidene gebouwen voor het stoken van jenever, stallen voor koeijen en paarden, woonhuizen, pakhuizen, enz. In een der hooimijten was de broei. Toen men dit ontdekte, hoopte men nog, dat dezelve zoo erg niet zoude zijn; doch zij werd al erger en erger, en nu gisteren het er niet langer bij durvende laten, werd de mijt los gemaakt en verzet. Toen men het hooi op de wagens laadde, sloeg de vlam er uit. Ware dit blijven zitten, wie weet, welke schade het had kunnen aanrigten. Thans is er voor de erven de betrekkelijk geringe waarde van plus minus zestig duizend ponden hooi weg.

* **Coevorden 9 Nov.** Op den laatsten beeste-maandag, gisteren alhier gehouden, waren ter markt aanwezig 205 runderen en 98 schapen; de handel was levendig: het vet vee en de melkkoeijen werden voor tamelijke prijzen verkocht.

Regtszaken.

Door de Arr. regtbank alhier zijn gisteren veroordeeld: M. N, arbeidster te Assen, wegens diefstal van een zilveren roomlepeltje uit de woning van de weduwe Kramer te Assen, tot gevangenisstraf van 6 maanden, welke in eenzame opsluiting moet worden ondergaan; — H. D. en W. B., arbeiders wonende te Smilde, wegens het terughouden en zich arglistig toeeigenen van een gedeelte van een dagwerk turf, die zij moesten overbrengen naar Assen en ter zake dat de tweede een ander gedeelte daarvan bij die gelegengeid willekeurig aan een derde heeft weggeschonken, ieder tot gevangenisstraf van een jaar. — Gisteren morgen is de zaak behandeld van F. O. c. s., beschuldigd van J. L. Wolters in en buiten de woning van J. Zwiers te Smilde te hebben mishandeld. Van zijde van het openb. Min. zijn vier getuigen en van zijde der gedaagden een getuige gehoord.

Spoorweg door de Noordelijke provincien van Nederland.

Welk bewoner der noordelijke streken van ons Vaderland heeft niet met blijdschap de mare vernomen, dat er weder een plan aanhangig is, om door die streken een spoorweg te leggen, in verbinding met andere dergelijke wegen zoo in het Binnen- als het Buitenland? Voor een aantal jaren bestond er soortgelijk plan, maar de tijdsomstandigheden hebben toen de verwezenlijking daarvan verhinderd.

Zal dit plan tot stand komen?

Wij hopen en verwachten het.

Wij hopen het, zoo in het belang van het geheele Vaderland als in dat van Drenthe. Met den landbouw is de handel de voornaamste bron van bestaan en welvaart van Nederland. De geschiedenis leert, hoe ligt de handel zich verplaatst. De tegenwoordige tijd eischt spoedige en goedkoope middelen van vervoer der koopwaren naar de plaatsen hunner bestemming. In naburige landen legt men om het zeerst spoorwegen aan, Belgie is er mede doorsneden; in Hannover is men druk werkzaam; Pruissen legt daaraan aanzienlijke sommen te koste; alle spoorwegen in die landen staan met de zee en aanzienlijke koopsteden in verband.

Wat zal nu het gevolg zijn, zoo men in Nederland niet wakker is en ook spoorwegen aanlegt?

Dit, dat de handel, welke nu over Nederland gedreven wordt, goedkooper en gemakkelijker middelen van vervoer opzoekt, dan welke Nederland kan aanbieden. Het is waar, de behoefte aan spoorwegen is in ons Vaderland niet zoo groot als in andere landen, omdat hetzelve van kanalen en rivieren doorsneden is, waarop van stoomschepen kan gebruik gemaakt worden, maar de tegenwoordige tijden schijnen aan stoomschepen alleen niet genoeg te hebben; in Engeland toch worden tusschen vele steden spoorwegen aangelegd, niettegenstaande tusschen dezelve eene zeer goede stoomscheep-gemeenschap bestaat.

Voor Drenthe is die spoorweg ook van zeer veel belang, omdat dit gewest daardoor in meer spoedige gemeenschap komt met andere gewesten en landen en niet van het groote volkeren- verkeer wordt uitgesloten. Voor de uitvoer evenwel van de Drentsche producten, rogge, turf, hout, etc. zal men wel van de oude middelen van vervoer blijven gebruik maken; doch voor de aanvoer van sommige waren en voor het vervoer van personen zal de spoorweg zeer vele voordeelen aanbieden. Men zal dan bijna in denzelfden tijd van Assen naar Groningen kunnen stoomen als men van Helpman naar Groningen kan wandelen. Wanneer men de audientie van een der Ministers in den Haag wil bezoeken, zal men 's morgens te Assen rok en das in gala-vorm kunnen aandoen, om, is men wat voorzigtig, 's middags op het audientie- uur dadelijk ongekreukeld den waggon met des ministers antichambre te verwisselen, daarna in een koffijhuis wat gebruiken, en 's avonds goed en wel bij vrouw en kinderen terug keeren. Voor eene halve eeuw werd voor deze reis nog 14 dagen vereischt, en werd er, wanneer afgevaardigden van de Landschap dezelve ondernamen, voor hunne voorspoedige ries en gelukkige terugkomst in de kerk te Assen gebeden.

Assen en Meppel hebben hetzelfde belang als Drenthe in het algemeen, maar de laatste stad als handelsplaats heeft daarbij nog een bijzonder belang. Wij hopen dan ook, dat de Raden van beide gemeenten, in navolging van hetgeen te Zwolle en te Groningen is geschied, door adressen aan het Hooge Gouvernement hunne belangstelling in dezen spoorweg zullen uitdrukken. Mogten er evenwel bijdragen van de betrokkene gemeenten gevraagd worden, hetgeen wij niet veronderstellen, dan hopen wij, dat de Raad van Assen zich meer den tijd zal gunnen, om te onderzoeken, welk belang die gemeente, in vergelijking van andere gemeenten, van wie subsidien gevraagd worden, heeft bij een spoorweg, ten einde de gemeente niet wederom belast worde met eene bijdrage als die voor het kanaal naar Groningen, welke, naar ons inzien, in evenredigheid van Assens belang en van hetgeen anderen geven, voor deze kleine gemeente veel te hoog is.

Wij hebben gezegd, dat wij verwachten, dat de spoorweg tot stand zal komen; wij doen dit, niet omdat Drenthe, Groningen, Overijssel, of Friesland belang bij dezen spoorweg hebben, maar omdat Holland en bepaaldelijk Amsterdam en Rotterdam eene spoorweg-verbinding met Noordelijk Duitschland en speciaal met Hamburg en Bremen behoeven, en omdat de ondernemers van en naar Noord-Duitschland zooveel vervoer verwachten, dat daardoor de kosten van aanleg en onderhoud kunnen goedgemaakt worden. — Het verheugt ons zeer, onder het onderstaand belangrijk adres den naam van een gewest- en stadgenoot te zien, waardoor reeds aanvankelijk blijkt van de belangstelling, welke de zaak hier ondervindt. *Red.*

Door eene vriendelijke hand zijn wij in staat gesteld het volgende adres aan den Min. van Binn. Zaken mede te deelen:

Hoog Edel Gest. Heer!

Het is Uwe Excellentie bekend, dat men in Engeland bezig is eene maatschappij te vormen, tot het aanleggen en exploiteren van eenen Spoorweg, die loopen zoude van Utrecht over Amersfoort, Zwolle, Assen en Groningen naar Leer in Oost Vriesland, om van daar te worden doorgetrokken, over Oldenburg en Bremen naar Hamburg, met de lijnen van Groningen over Leeuwarden naar Harlingen, van Zwolle over Raalte, Almelo en Enschedé naar Reine, en van Raalte over Deventer en Zutphen naar den Rijn-Spoorweg, terwijl men, wat het gedeelte betreft op Nederlandsch grondgebied, aan den heer Balkema heeft opgedragen daarvoor de Concessie te vragen.

Voor den man, aan wien wij de eer hebben te schrijven, behoeft het geen betoog, dat de middelen van vervoer van personen en goederen eene eerste plaats bekleeden onder de voorwaarden, om een land te doen bloeijen, en niet zelden om het te doen bestaan.

De mate van die te bevorderen, houdt schier gelijken tred met de veerkracht der Natien en de wijsheid harer Regeringen.

De Spoorwegen brengen in het handels-verkeer groote omwentelingen te weeg; zij versnellen niet alleen de bewegingen maar veranderen ook niet zelden hare rigtingen. Met het oog op deze waarheid, mag men in Nederland geen werkeloos aanschouwer zijn van den ijver en de bedrijvigheid onzer naburen in het daarstellen van Spoorwegen. Uwe Excellentie weet dit beter dan wij het zeggen kunnen.

De handelingen met Pruissen en Belgie en de uitbreiding, aan den Rijn-Spoorweg gegeven, geven daarvan het bewijs en schenken ons de aangename overtuiging, dat aan de Noordelijke helft van ons Vaderland door Uwe Excellentie geene mindere zorg zal worden gewijd en ondersteuning zal worden geschonken, dan die aan de Zuidelijke helft mag te beurt vallen.

De welvaart der handelsteden staat in naauw verband met de rigting, die men aan de Spoorwegen geeft. De wetenschap daarvan noopte steeds de Stedelijke besturen en de Kamers van Koophandel in de verschillende Provincien, om ieder voor zich te streven, naar het verkrijgen van eenen Spoorweg, ieder met het oog op zijne eigene stad.

Het eigenaardig gevolg hiervan is geweest, dat er tot hiertoe geen zoodanig al omvattend plan wierd gevormd, als waardoor aller wenschen zouden worden bevredigd en in aller behoeften worden voorzien, en waardoor het Nederlandsche belang in het algemeen het meest zoude worden bevorderd.

Aan dien eisch schijnt het opgemeld plan der Engelschen volkomen te beantwoorden. Alle de voorschrevene steden stellen op de uitvoering daarvan den hoogsten prijs en die belangstelling wordt gedeeld door niet minder dan *zes* Provincien.

Het groot belang der zaak heeft ons doen besluiten, ons te vereenigen om het plan, zooals het hiervoren is omschreven, voor te staan, en door alle gepaste middelen te helpen bevorderen, en wij gelooven niet beter aan onze roeping te kunnen beantwoorden, dan daarvoor Uwer Excellentie's vermogende bescherming en hulp te vragen.

Wij nemen voorts de vrijheid Uwe Excellentie eerbiedig te verzoeken, om tot behoud van een goed plan, geene afzonderlijke lijnen te willen concederen, die de uitvoering van het geheel zouden in den weg staan, en om voorts aan den heer Balkema te willen geven de toezegging, dat aan hem de boven omschrevene concessie zal worden verleend, zoodra hij zal hebben doen blijken tot de uitvoering in staat te zijn.

Wij gelooven, dat zoodanige bepaalde toezegging onmisbaar is, wijl men anders op geen genoegzamen grond, zoo hier als in Engeland, bevorderen kan de deelneming in eene op te rigten Maatschappij.

Uwer Excellentie's bekende belangstelling in alles wat den bloei van het Vaderland bevorderen kan, maakt het overbodig hier met meer aandrang te spreken.

Wij verzoeken Uwe Excellentie de betuiging onzer hoogachting wel te willen aannemen en hebben de eer te zijn:

(*Geteekend.*) *Uwer Excellenties Dv. Dienaren.*

Mr. J. A. van Roijen, lid der Eerste Kamer te Zwolle. Mr. W. G. Hovij, lid van de Prov. Staten te Zwolle. B. Scholten, Wethouder van Almelo, lid der Prov. Staten. G. Salomonson, President van de Kamer van Koophandel te Almelo en lid der Prov. Staten. Lambertus ten Cate, Burgemeester te Enschede. Mr. B. W. Blijdensteijn, lid der Prov. Staten te Enschede. A. Jannink, lid der Prov. Staten te Enschede. Mr. J. van Löbensels, Wethouder der stad Zutphen. H. D. Mispelblom Beijer, lid van de Kamer van Koophandel te Zutphen. van Boelens, oud Burgemeester van Leeuwarden. Mr. M. Beucker Andrae, Burgemeester te Leeuwarden. U. G. Schilthuis, Jz., lid der Gedeputeerde Staten te Groningen. A. G. Weijers, Burgemeester te Amersfoort. Mr. Cost Jordens, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal te Deventer. F. L. Nering Bögel, President van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Deventer. Mr. J. Oosting, lid van de Prov. Staten van Drenthe te Assen. R. Adama Zijlstra, Burgemeester der stad Harlingen. Dirk Fontein, Fz., Zeehandelaar te Harlingen.

Ingezondene stukken.

Veel zotten zijn er in deez' dagen,
Als ik oordeel naar hier thans geschiedt,
Eerst won men een .... graag verjagen.
En toen het diertje wilde, ei ziet toen mogt hij niet.

MEPPEL, 8 Nov. 52.

Erratum

In het vorig n⁰ hebben wij medegedeeld, dat de zoon van de Burgemeester van Hoogkerk zich om het leven zou hebben gebragt; dit moet zijn Noorddijk.

ADVERTENTIEN.

De ondergeteekenden, daartoe aangezocht zijnde namens de COMMISSIE, belast met de inzameling van **giften** ten behoeve der **nagelatene 8 Weduwen en 26 Weezen** van de op 25sten October verongelukte zeelieden in de nabijheid van Hellevoetsluis, zullen zich gaarne belasten met het ontvangen en kosteloos overzenden der geldelijke bijdragen, welke men hun tot dat einde zal willen toezenden; zij bevelen bij deze de diepongelukkigen ten dringendste aan, met de bede aan alle belangstellende menschenvrienden, om hunne pogingen met een gewenscht gevolg te willen bekroonen.

MEPPEL, 1 Nov. 1852. A. W. KAMP, *Predikant.*
D. CARBASIUS, *Directeur van het Postkantoor.*

Gaarne zal ook de Redactie van dit blad zich met de ontvangst der bovenbedoelde giften belasten en dezelve aan de genoemde heeren overzenden. *Red.*

LETTERZETTERS.

Er worden gevraagd **twee jongemaatjes**, vlug kunnende zetten, tegen goed salaris. Men adressere zich aan den Meesterknecht *H. VISSER*, ter Provinciale Drentsche en Asser Courant-drukkerij te Assen.

TE HUUR Te Hoogeveen op de streek *het Haagje* eene **GEMEUBILEERDE BOVENKAMER** voor een eenloopend Persoon, om dadelijk te betrekken. Nadere inlichtingen in persoon of met *franco* brieven aan de *Redactie* van deze Courant.

Bij **H. LAGERWEIJ**, Boekhandelaar en Boekdrukker te *Dordrecht*, ziet het licht:

25 October 1852.

ONTBOEZEMING,

bij het vernemen der tijding van het verongelukken van
NEGEN VARENSGEZELLEN,
Uit Hellevoetsluis,
waaronder acht Vaders van huisgezinnen, bij hunne poging tot redding, van het in nood verkeerend Oostenrijksch Barkschip *Pegno di Amicitia.*

Uitgegeven ten voordeele der overgeblevene betrekkingen van de slagtoffers dezer ramp.

PRIJS 25 CENTS.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de tweede helft der maand October ll., hebben bedragen per mudde. *Assen*, Rogge *f* 7.05. Boekweit *f* 6.25. *Coevorden*, Rogge *f* 6.87⁵. Boekweit *f* 6.60. *Hoogeveen* Rogge *f* 7.47⁵. Boekweit *f* 6.05. *Meppel* Rogge *f* 7.10. Boekweit 6.55. De zetting van de 6 Ned. pd. roggebrood is laatstelijk bepaald: *Coevorden* 55 cent. *Dalen* 00 cent. *Hoogeveen* 57 cent. *Meppel* 56 cent.

ASSEN, 8 November 1852.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 9 November.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 7.25	Boekweit, zand 65 N.pd.	*f* 6.00
„ N. Oml.	72	„	„ 7.60	„ veen 66 „	„ 6.90
„ „ Old.	70	„	„ 6.80	Paardeboonen . .	*f* 5.00 à 5.9
Rogge, nieuwe Inl.	68	„	„ 6.65	Groene Erwten .	*f* 9.00 à 10.00
„ oude „	70	„	„ 6.90	Graauwe Erwten	*f* 10.00 à 11.00
Haver, N. dikke	46	„	„ 3.10	Koolzaad . . .	*f* 9.25 à 10.25
„ dito	46	„	„ 3.20	Gort, grove . .	*f* 8.50 à 9.00
„ Voer	40	„	„ 2.75	Gort, parel .	*f* 12.00 à 14.00
„ Zwarte	42	„	„ 2.85	Olie, raap per vat	*f* 31.00 à 00.00
Gerst, N. winter	56	„	„ 5,15	Raapkoeken . . .	*f* 00.00
„ „ dito	00	„	„ 0.00	Lijnkoeken . . .	*f* 00.00 à 00.00
„ „ zomer	00	„	„ 0.00	Boter ¼ ton .	*f* 00.00 à 00.00
„ „ knobbe	62	„	„ 5.50	„ 1/16 „	*f* 0.00

STEENWIJK, 8 Nov. Rogge *f* 6,50 á 7,30. Boekweit *f* 5.00 à 6.35. Boter per ⅛ ton *f* 14,75.

OLDEMARKT, 6 Nov. Boter ⅛ ton *f* 15,50 á 16,00.

COEVORDEN, 8 Nov. Rogge *f* 6.75. Boekweit *f* 6,60. Boter Ned. pd. 60 c.

HOOGEVEEN, 9 Nov. Rogge 7.36⁵. Boekweit *f* 5.75. Haver *f* 0.00. Boter Ned. pd. 55 cent. Honig 24 ct.

Staats-loterij.

Vijfde kl. 9de en 10de Lijst. No. 1513, 11249 en 16502 ieder *f* 400. Nos. 15152, 15176, 1199, 12454 en 12621 ieder f 200. Nos. 17961 en 15233 ieder f 1000. No. 2315 f 2,500. No. 10923 f 1000.

AMSTERDAM, 8 Nov. Werk. Sch. 2½ pct. 63½ à 63¾; dito 3 pct. 76 9/16 à 77 dito 4 pct. 95 3/16 á 95¼. —

Ter Boek- en Courant-drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*